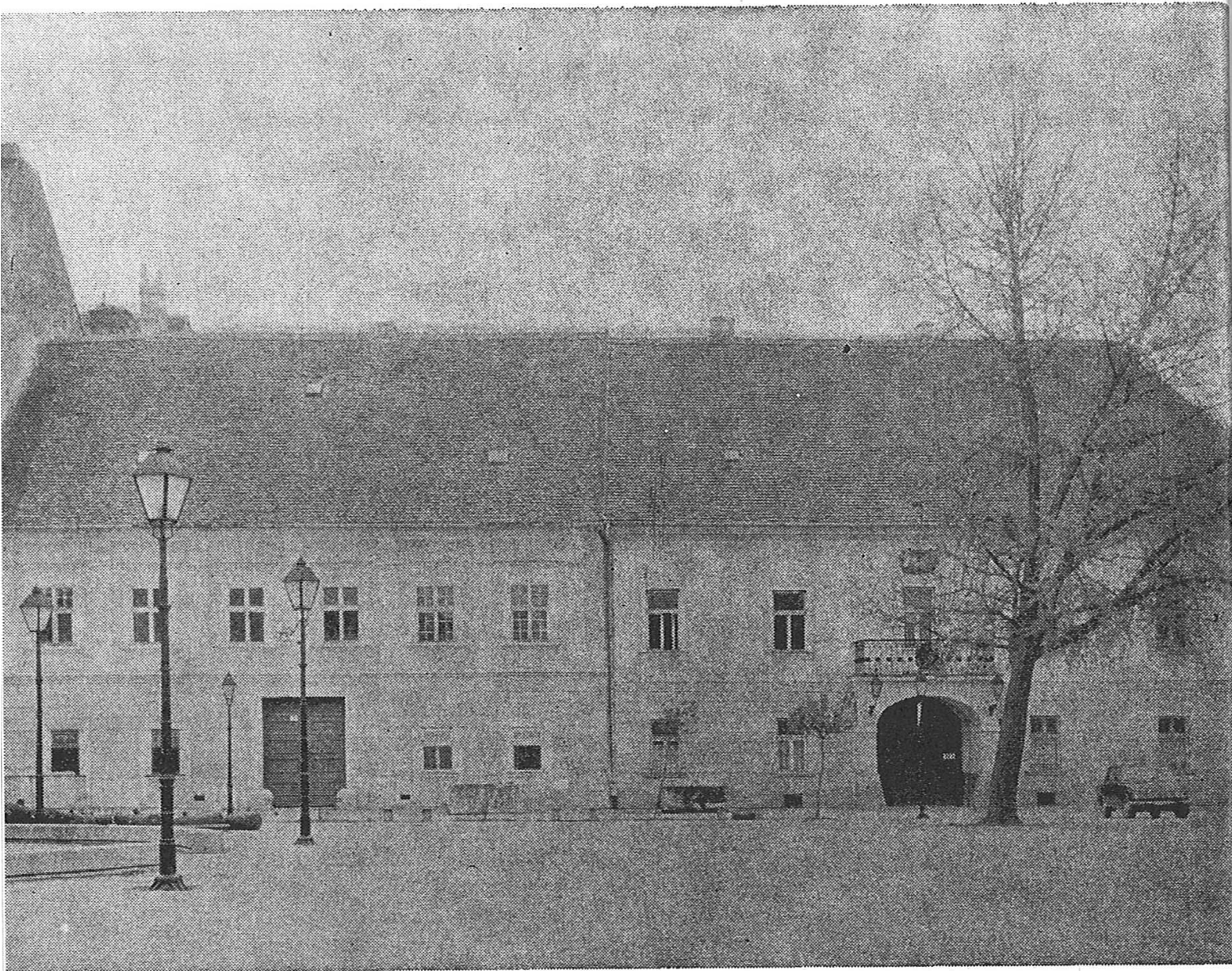


STOTINU GODINA MUZEJA U OSIJEKU  
HUNDERT JAHRE DES MUSEUMS IN OSIJEK

## I

Osječki muzej svoje osnivanje u prošlom stoljeću, 1877. godine, prije svega zahvaljuje dugoj, burnoj i bogatoj prošlosti ovog kraja. Ljudske naseobine postojale su na širem gradskom području od prapovijesti, a naročito bogatu rimsku Mursu znanstveno je obrađivao već 1782. godine Katančić. Takova prošlost ostavljala je za sobom i mnoge materijalne tragove, postepeno stvarajući i svijest o potrebi sačuvanja i kolekcioniranja predmeta i spomenika. Društveno-političke prilike XIX stoljeća uvjetovale su, međutim, da je dio naslijeđa osječke prošlosti završio čak i u drugim nacionalnim sredinama. U Budimpešti je Narodni muzej osnovan 1807. godine, a nadvojvoda Josip pozvao je bana Gyulaya, Sabor, županije i municipije da sakupljaju novac za izgradnju muzejske palače, te da se privatne zbirke daruju muzeju (Virovitička županija poslala je 1808. godine 1 763.03 f). Poznati su podaci o mnogim darovima novaca i predmeta s našeg područja, a i u literaturi često nailazimo podatke i obradu predmeta s naših lokaliteta. Iako je Slavonija bila pod izravnom upravom Ugarske, pa su i vijesti iz Slavonije tiskane u Narodnim novinama pod rubrikom »Vugerzka«, od 101. broja te se vijesti ipak sele pod natpis »Slavonzka« ili »Horvatska i Slavonia«. Tako i nalazimo da je osječki senator i glavne škole rektor Josip Krmpotić »jur tretji krat poslal različine zbirke novacah i mramornih malih statuah« za zagrebački Narodni muzej. Osječki arheološki i kulturno-povijesni materijal tako se, gotovo bismo mogli reći sustavno, raspršavao i odlazio sa svog područja. Razumljive su zato riječi i briga domaćih ljudi, njihovo nastojanje sačuvanja svoje prošlosti za Osijek i Slavoniju. I kada je, napokon, došlo do osnivanja Muzeja i u Osijeku, prvi kustos Andrija Kodrić 1880. godine se osvrće na to razdoblje: »Tako bijaše moguće ovih nekoliko godina malo reliquia stare Murze . . . cijeloj domovini spasiti, rekoh malo reliquia, jer daleko najveći dio, il je uslied neznanja i nemarnosti starih generacija il posve propao, il u inozemstvo odnešen. . . . Namira kod utemeljenja Muzeja nam bijaše i jest još uvijek, sačuvati predmete stare Murze našoj domovini i prepriječiti, da neputuju više starim putem u Peštu ili još dalje, kao što bijaše od starine. Jer predmeta, o kojih Salagius, Katančić i drugi pripoviedaju, da su se našli u godinah 1773 — 1777 među tvrđjom i doljnim Osiekom, kad se je nasip od Osieka do Belya gradio, više u nas neima. . . . Istina je, Italijom se natjecati ne možemo bogatstvom predmeta, ali nitko nas ne može priječiti, da ne pokupimo i spasimo barem ono malo, što još nadjemo od starina, svojemu rodu i domu. Kao što u Italiji, tako nastoje dandanas i drugi gradovi podići Muzeje, osvjedočeni, da su ovi zavodi vrela za istraživanje historije naših starih predstanovnika, da su oni škole za mladež i sve one, koji žele upoznati se starimi vremenima, ne samo mrtvim slovom knjige, već tako rekuć okom i



Zgrade Muzeja Slavonije na Partizanskom trgu 5. i 6.  
Snimio: Tvrtko Kralik

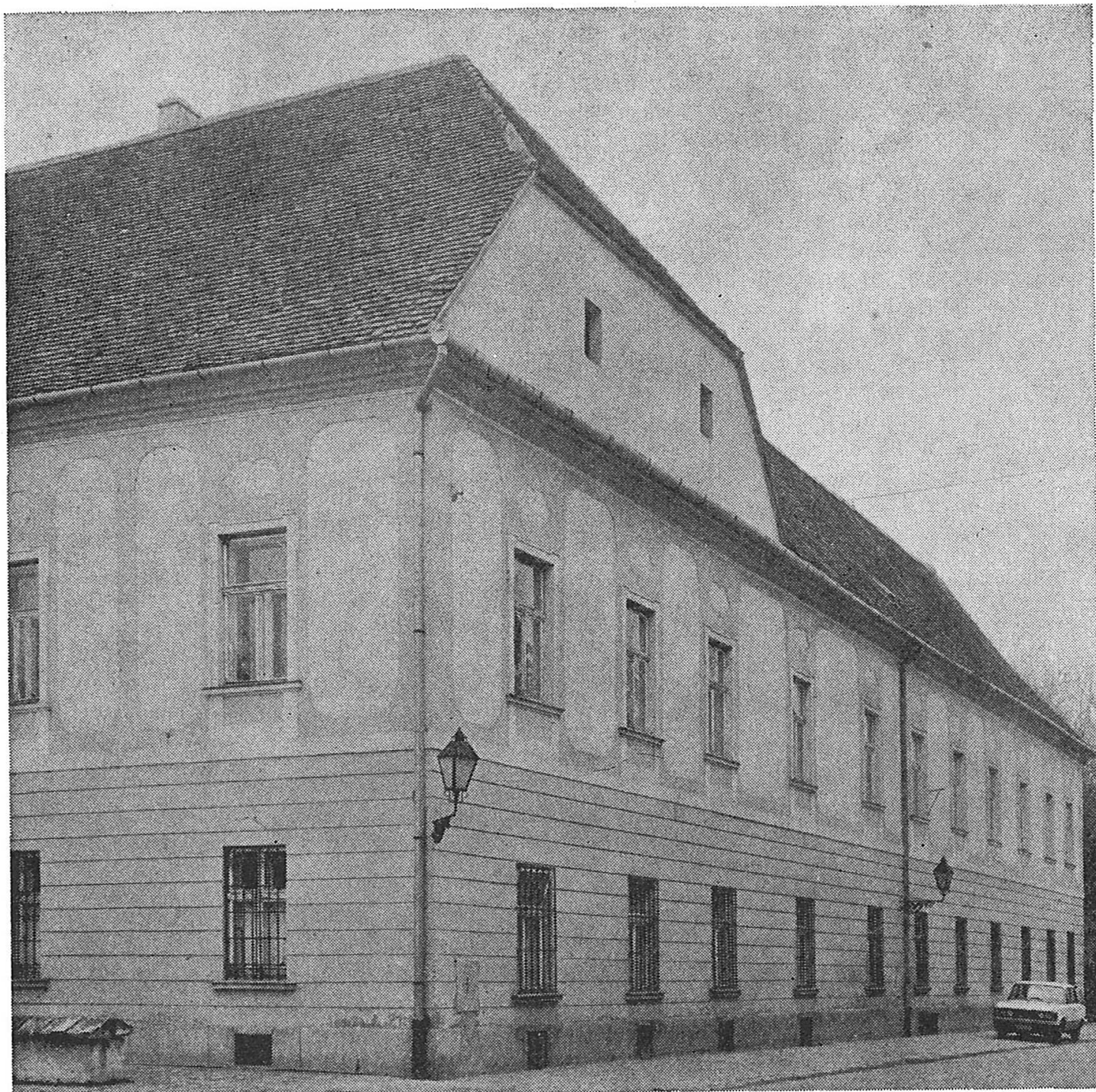
rukom. (Coram et praesens, tu audivisti at ego vidi.) (Izviešće o Kr. vel. gimnaziji, 1879/80).

Do osnivanja Muzeja u Osijeku došlo je na neposredan povod — sakupljač starina, veletrgovac Franjo Sedlaković darovao je gradu svoju zbirku 17. siječnja 1877. godine, pod uvjetom da se nijedan komad ne smije otuđiti, da se predmeti zbirke moraju prikladno pohraniti i ostati pristupačni stručnjacima i građanima za proučavanje. O osnutku Muzeja postoje poglavarstveni arhivski spisi pohranjeni u Historijskom arhivu u Osijeku, te širi osvrti prvobitno u periodičnom tisku, a kasnije u povodu pojedinih obljetnica. Svugdje se ističe Sedlakovićev doprinos, te dobrodošao prihvata grada — provizorno je osigurana jedna prostorija u gradskoj kući za smještaj zbirke. Inače, glavna skupština Gradskog zastupništva održana je 17. veljače 1877. godine, te je pod brojem 574 primila dar i odabrala odbor za brigu o prostorijama, namještaju, te čuvaru zbirke. Muzealni prostor zasijedao je 4. lipnja i predložio da Muzej smjesti u jednu prostoriju gradske vijećnice, te da nosi naziv »Muzej sl. i kr. grada Osieka«. Dekretom Gradskog poglavarstva imenovan je prvi čuvar zbirke — kustos, profesor klasične filologije Andrija Kodrić. Na sabrano i povjereno bio je ponosan, a saznajemo i za njegove muzeološke postavke: »... skoro se je svaki mogao osvjedočiti, da ima u toj maloj sobi više zanimivih predmeta, nego u mnogih dvoranah drugih kojih Muzeja. Osječki se Muzej dakako nemože usporediti sa starijimi, većinom državom uzdržavanimi Muzeji, ali to neće ni nemože nitko triezan ni pametan očekivati ... Naš je Muzej lokalno osječki, on je privatn, tih i miran, te neće, neželj, a i nemože, zagrebačkome gorostasu da škodi. ... Još iz drugoga uzroka su lokalni Muzeju koristni. Nemože svatko u glavni grad putovati, manjka mu prilika, fale mu sriedstva, u tom slučaju može bar nješto u svojem domaćem zavodu vidjeti i naučiti. Bolje nješto, nego ništa...«

U novoosnovanom Muzeju razlučujemo zbirke numizmata i medalja, zbirku knjiga i časopisa (numizmatičke stručne literature), te zbirku oružja. Današnji odjeli Muzeja Slavonije — Numizmatički odjel, Knjižnica i Historijski odjel, mogu se dičiti da su osnovani istodobno s Muzejom budući su prvi primjerci njihovih fondova u Muzeju od osnutka, to jest upravo s tim primjercima je i osnovan Muzej.

Prvi kustos Andrija Kodrić i nadalje je zadržao službu u Kr. velikoj gimnaziji s punim radnim vremenom. Prvenstveno je sređivao Sedlakovićevu numizmatičku zbirku, a i druge fondove, usput publicirajući o numizmatičkom fondu. Nakon njegove prerane smrti 1844. godine, kustosom postaje Kodrićev kolega s Gimnazije Ferdo Ž. Miler, inače veoma aktivan u kulturnom i društvenom životu Osijeka. U Muzeju su ga ponajvećma zanimala arheološka otkrića, izvještava i u Viestniku Hrvatskoga arheologičkog društva. Muzejski prostor postao je u međuvremenu premalen za zbirke koje se popunjavaju, tako da je Muzej 1888. godine preseljen u novosagrađenu zgradu Kr. velike realke i smješten u dvije prostorije — i to je jedno od prvih, kasnije učestalih selenja bogatih zbirki Muzeja.

Profesor Vjekoslav Celestin postaje 1893. godine »čuvar muzeja sl. i kr. grada Osieka« (po odlasku Milera radi nastavka karijere književnika i kazališnog radnika u Zagreb). Prethodno je Celestin već radio u Gimnaziji od 1886. godine, a i nastavio je sve do umirovljenja 1926. godine, dočim je u Muzeju radio sve do smrti 1936. godine — pune četrdesetidvije godine.



Muzej Slavonije, fasada u Kuhačevoj ulici  
Snimio: Tvrtko Kralik

Muzeju su i nadalje povećavani fondovi, u Celestinovo vrijeme najznačajniji darodavaoc Muzeja bio je Karlo Franjo Nuber. Prema gradskom statutu iz 1896. godine — muzejske su zbirke imovina gradske općine i njima upravlja samo gradsko zastupstvo, tj. Gradsko poglavarstvo, dok nadzor i stručno uređivanje vodi čuvar (kustos). Zanimljivost je da na izmaku stoljeća, 1899. godine Celestin kupuje fotoaparatus, marljivo snima i već iste godine nudi osječkoj knjižari Fritsche na prodaju razglednice s reproduciranim muzejskim eksponatima.

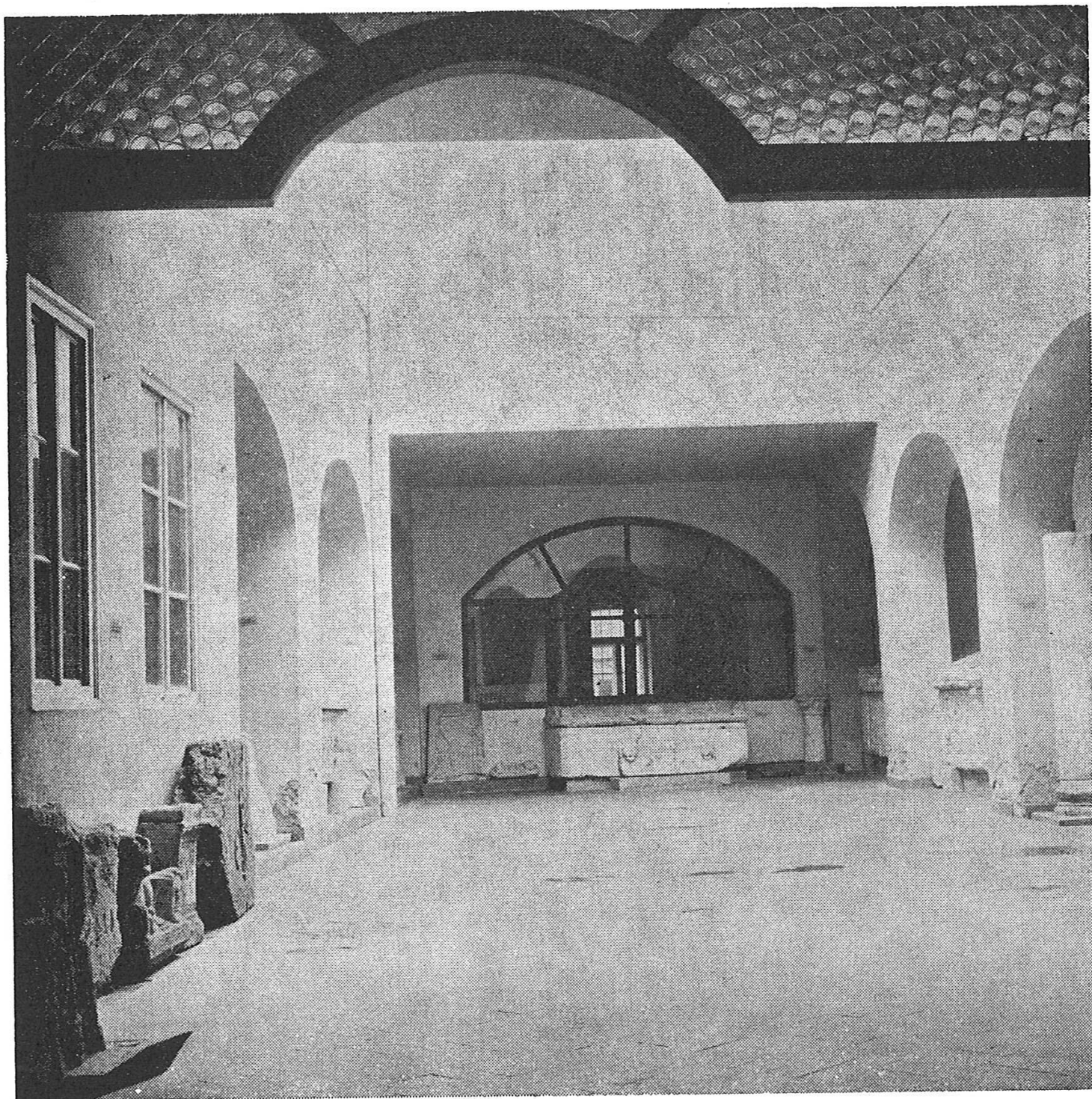
Celestin je od svog imenovanja za kustosa uredno vodio muzejsku dokumentaciju, tako da možemo pratiti rad Muzeja u cjelini, rast pojedinih fondova i zbirki. Inače je Muzej svih tih godina bio u znatnoj financijskoj oskudici, uskraćivane su mu subvencije i ponajvećma je ovisio o privatnim darodavcima.

Od 1903. godine otkupom slavonskih kalendara tiskanih u Osijeku i Pešti započinje intenzivno nastojanje skupljanja svega zavičajnog, tako da danas postoje sustavno popunjavane velike i bogate zavičajne zbirke raznorodnih materijala gotovo u svim odjelima. Posebno se to odnosilo i na tiskovine svih vrsta, javlja se i inicijativa za osnutak Hemeroteke. Tako se 1908. Celestin u tisku javlja s pozivom građanstvu da se za Muzej sakupi i preda sitni tisak, novine, plakati i etnografski materijal, posebno razglednice i fotografije koje prikazuju ulice, kuće, umjetničke spomenike ili krajolike, te etnografske prikazbe iz Osijeka i okolice grada, Hrvatske ili iz južnoslavenskih prostora. Zanimali su ga i pozivi, objave, programi, novine . . .

Prvi kustosi Muzeja ponajvećma su imali zanimanja za arheologiju slijedom svog klasičnog obrazovanja, tako da je i Muzej pretežno imao arheološku i numizmatičku orijentaciju (slično kao i drugi muzeji u ovim našim evropskim prostorima tih godina). Do kulturno-povijesnog usmjerenja Muzeja dolazi postepeno tek s početkom stoljeća, usporedo jačajući s odumiranjem Austro-Ugarske monarhije. Tih godina izuzetno jača orijentacija na već navedeno sakupljanje zavičajnog materijala i stvaraju se zavičajne zbirke. Celestin je 1910. godine pisao da »u gradski muzej spada sve, što se odnosi na javni ili kulturni njegov život.«

Za prvog svjetskog rata prostor Muzeja okupirao je Crveni križ, zbirke su iseljene i uskladištene u suteren, došlo je do prekida rada, a nakon rata Muzej se teško oporavlja od ratnih nedaća, zbirke su seljene, prenašane (tada je mnogo materijala stradalo, uništavano). Zbirke su bile na mnogim mjestima po gradu — Arheološki odjel u Novom gradu, Numizmatički u Tvrđi. Napokon je na priponoć pozvan 1925. godine iz Sarajeva Ćiro Truhelka, pa je Celestin sređivao numizmate, a Truhelka arheološke predmete.

U Osijeku je postepeno bilo sve više građana zainteresiranih za Muzej, pretežno s arheološkim ali i kulturno-povijesnim zanimanjem. Sa ciljem daljeg, bogatijeg djelovanja Muzeja, potpomaganja, sakupljanja muzealija, populariziranja istraživanja i njegovanja proučavanja povijesti grada od najstarijih vremena, osnovano je društvo — Arheološki klub »Mursa« 1933. godine. Sve do ovih naših dana, »Mursa« se izravno brinula o Muzeju i populariziranju svega što je u vezi s poviješću, muzealijama, naročito dragocjeno tada još na početku kada je u Muzeju bio samo profesor Celestin. »Mursa« je redovito održavala sastanke i pitala mnoga pitanja i rješenja, tako npr. i veliku prvu muzejsku javnu izložbu s kulturno-povijesnim materijalom 1933. godine uz priredbu »Osječkog tjedna«. To je ustvari bio prvi pravi, novi postav Muzeja, koji je otvorio kao Gradski muzej 19. stu-



Lapidarij i dvorište zgrade Muzeja Slavonije u kojoj je smješten stalni postav  
Snimio: Tvrtko Kralik

denog 1933. gradonačelnik dr Hengl uz prigodne govore Celestina i dr Firingera. Cjelokupni Muzej nalazio se u deset prostorija, od toga postav u osam prostorija razdijeljen u razne »historičke odsjeke«.

Bogati osječki muzejski fond privlačio je mnoge strane i domaće stručnjake, a 1934. godine Celestin je proslavio i 40. obljetnicu kustoskog rada u Muzeju, za što je dobio i javna priznanja.

Novi kustos Muzeja, dr Franjo Buntak, imenovan je 1936. godine nakon smrti Celestina, a nastupio je dužnost 1. siječnja 1937. godine. S njim je došlo i novo doba brzih promjena u Muzeju, obnova i preuređenja, ustrojenja i početka rada samostalnih zbirki, druge, modernije muzeologije na djelu. Dr Buntak je ponovo postavio cijeli postav, 1940. godine napisao je i tiskao u izdanju Društva prijatelja starina »Mursa« prvi vodič kroz Gradski muzej. Postav Muzeja, jednako i vodič, naišli su na odobravanje i kod stručnjaka u Zagrebu. Nakon izbijanja II svjetskog rata, Buntak je u lipnju prešao u Muzej grada Zagreba, a iste godine u Knjižnici Muzeja počinje volontirati dr Danica Pinterović.

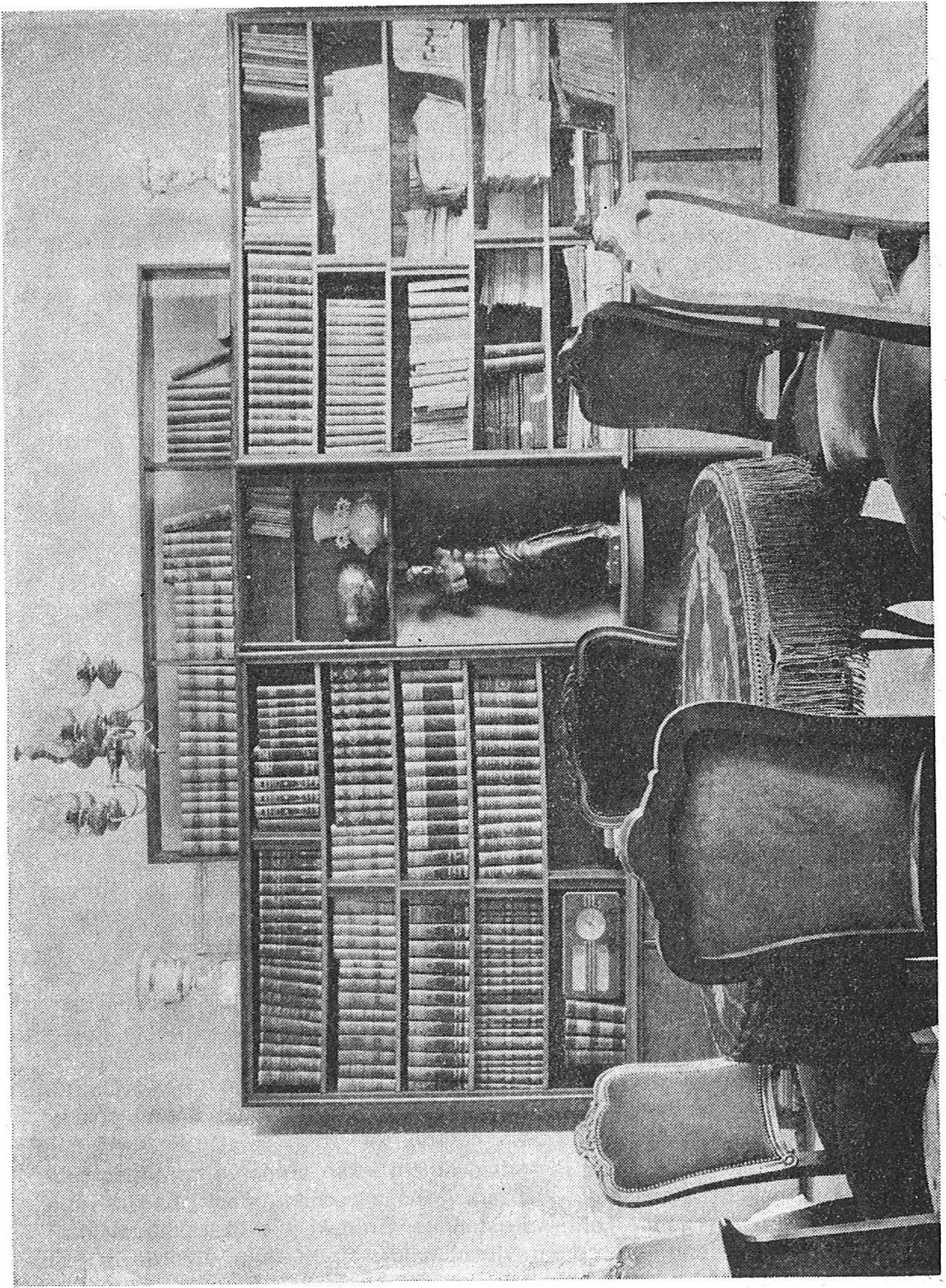
Potrebno je spomenuti i vrijednu inicijativu zagrebačkog muzealca dr Antuna Bauera, koji je za Osijek sakupljao i uspio ostvariti postav Galerije slika u okviru Muzeja 16. studenog 1941. godine.

Važan je dolazak umirovljenog direktora Realne gimnazije dr Josipa Bösendorfera, poznatog slavonskog povjesnika, dopisnog člana Münchenske, Bečke i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti na upražnjeno mjesto direktora Muzeja. Kao iskusni znanstveni radnik i prije je Muzeju davao stručnu i moralnu podršku, a dolaskom u Muzej nastojao je od ustanove stvoriti »... jedan organizirani naučni zavod sa zbirka, bibliotekom i arhivom, koji bi pružao mogućnosti za istraživanje domaće historije«. Odmah ističe potrebu osnivanja tri samostalna odjela Muzeja — Arheološkog, Etnografskog i Odjela umjetničkog obrta, a koje bi trebali voditi stručnjaci — kustosi. I dalje volontira dr Pinterović, a iz dugogodišnje prosvjetne službe dolazi prof. Ivan Medved, opredijelivši se za rad s hemerotečnim materijalom, nastojeći stvoriti odmah samostalnu Hemeroteku i dokumentacijski odjel.

Dr Bösendorferu je uredio i u ime Muzeja izdao prvi znanstveni prinesak stručnjaka Muzeja i njegovih vanjskih suradnika, »Osječki zbornik« 1942. godine. Slijedeće godine u Muzej prelazi dr Pinterović, prvotno kao bibliotekar, kasnije u Odjel umjetnog obrta, da bi se još kasnije uz djelotvorne i cijenjene upravljačke poslove u Muzeju sve više posvećivala jedino i samo arheologiji. Neposredno poslije drugog svjetskog rata svi su muzealci intenzivno sakupljali mnoštvo kulturno-povijesnog materijala na terenu, popunjavajući i oblikujući na taj način zbirke i odjele. Muzej je 1945. godine dobio od narodnih vlasti na uporabu i lijepu zgradu Gradskog poglavarstva u Tvrđi, u kojoj se i danas (stiješnjeno) nalazi. Dr Pinterović je odmah po preseljenju uređivala prve postave pojedinih odjela, a prvi postav otvoren je za javnost već 17. studenog 1946. godine.

Prema dr Bösendorferu Muzej je trebao služiti i kao sredstvo narodnog prosvjećivanja, »tek nakon oslobođenja pokazala je naša narodna vlast puno razumijevanje za potrebe ove vrijedne kulturne ustanove. Gradski je muzej podržavljen i učinjen državnim muzejem i narodnim vlasništvom. Tim časom otvorile su se široke perspektive za sistematski rad...: (Glas Slavonije, 4/1946, 522, 13).

U Muzej je djelovanjem KOMZE dopremano mnoštvo dragocjenog kulturno-povijesnog materijala. Osnovan je zatim 18. XI 1947. samostalni Arhiv pod upra-



Prostorija za sastanke s dijelom muzejskih zbirki Muzeja Slavonije  
Snimio: Tvrtko Kralik



vom dr Kamila Firingera i iseljen je taj materijal, a zatim, i galerijski materijal u Galerijsku zbirku u postavu Josipa Leovića 7. XI 1948. godine.

Za novog direktora imenovana je 1949. dr Danica Pinterović, provodi se reorganizacija zbirki, a 17. XII 1950. postavljena je i prva povremena izložba »Sto godina osječkog slikarstva: 1850—1950«. Sljedeće, 1951. godine, otvoren je stalni postav umjetničkog obrta, također i Odjela NOB u Vlahovićevoj ulici. U Cesarčevoj, u zgradi bivše Županije virovitičke, dobiven je 1952. reprezentativni prostor za Galeriju slika, Zbirku NOB-a i Etnografski odjel (Galerija je izdvojena u samostalnu ustanovu s upraviteljem Jovanom Gojkovićem 24. VIII 1952. godine, Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture tek 1964. godine), koji su se tamo nalazili do 1955. godine, kada je sav materijal privremeno uskladišten na drugom katu Vlahovićeve br. 2.

Knjižnica Muzeja Slavonije uspostavila je 1952—1953. međubibliotečnu zamjenu s mnogim srodnim ustanovama u zemlji i inozemstvu (preko 700 institucija), tako da za Osječki zbornik dobiva brojnu vrijednu stručnu i znanstvenu literaturu u zamjenu.

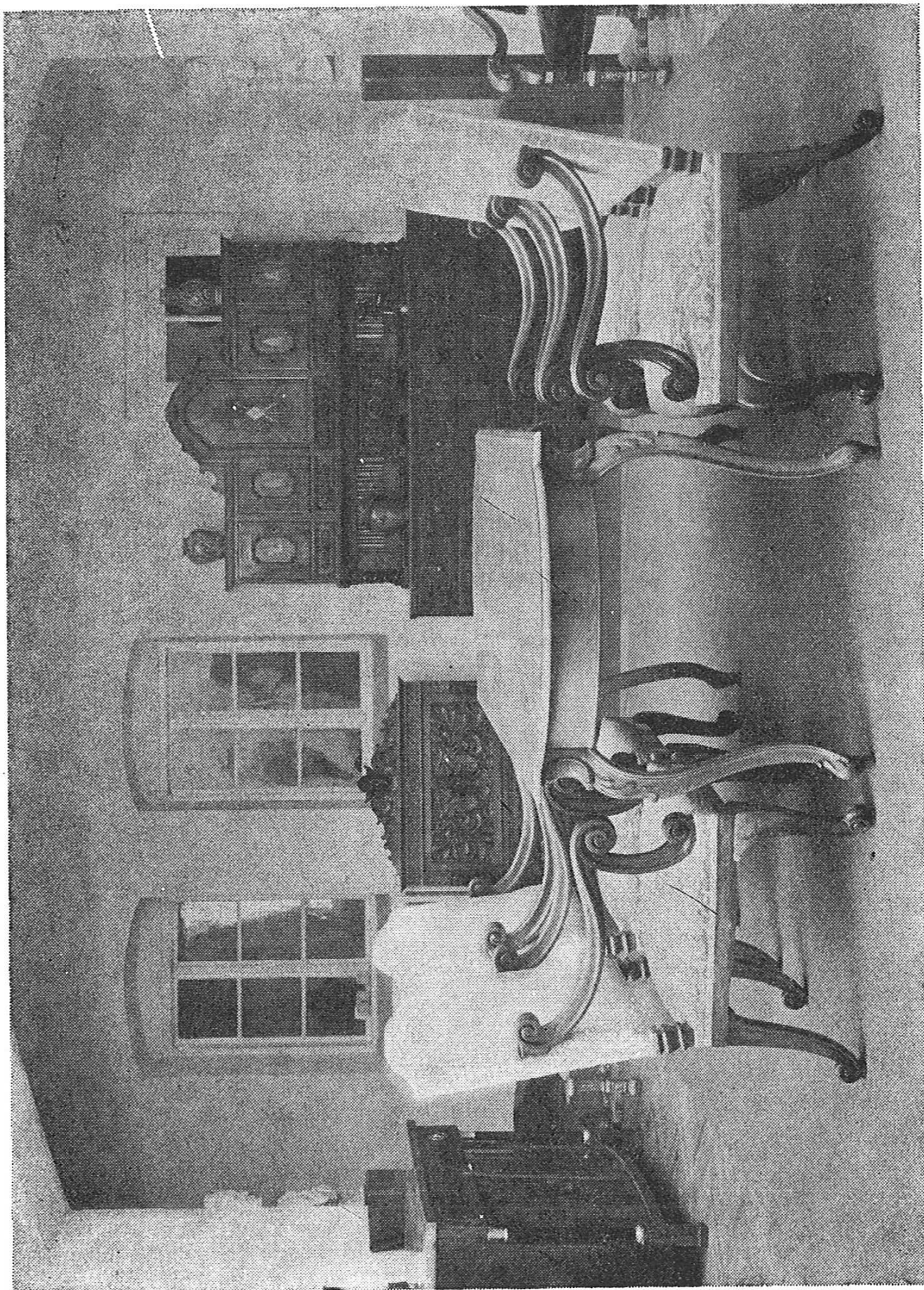
Svečano su proslavljane i obljetnice Muzeja, osamdeseta, devedeseta, a ustanova se postepeno sve brojnije i kadrovski različitiije ekipira. Dr Pinterović je umirovljena 1961. godine, ali jednako intenzivno nastavlja svoj plodni i intenzivni arheološki rad, prvotno kao znanstveni savjetnik i dalje u Muzeju, potom do 1985. godine u Centru za znanstveni rad JAZU Osijek.

Kustos Odjela NOB-a Emil Spajić preuzima rukovođenje Muzejom od 1961. do 1972. godine, a tada do umirovljenja vodi Numizmatički odjel. Postepeno se intenzivira izlagačka djelatnost Muzeja, izdaje više-manje redovito Osječki zbornik, surađuje sa srodnim ustanovama i bliskim područjima (Sombor-Subotica-Osijek).

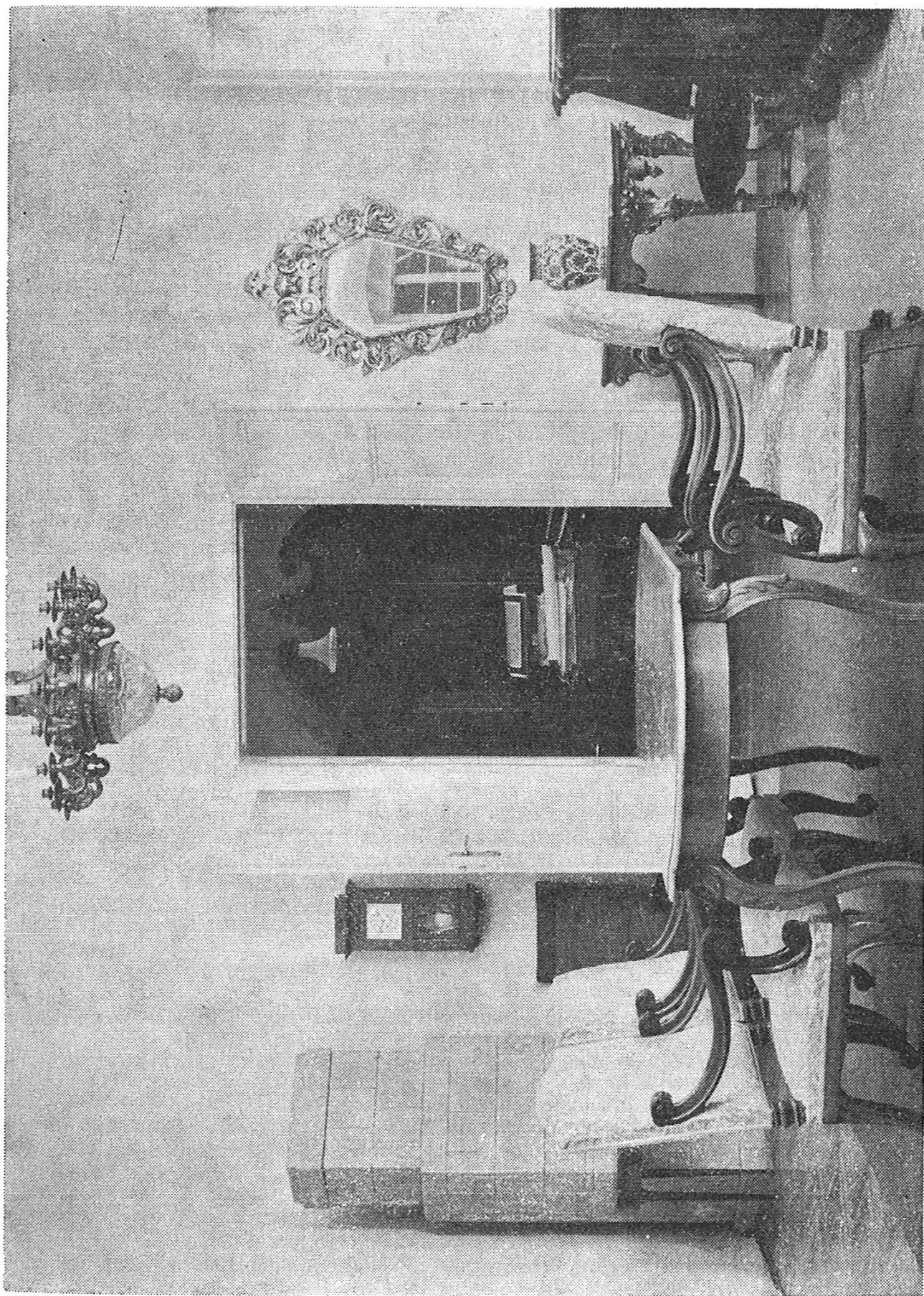
Kustos Historijskog odjela Nikola Kosanović rukovodi Muzejom od 1972. do umirovljenja 1980. godine. U svakom od odjela tada radi stručnjak-voditelj odjela koji gotovo svake godine priređuje tematsku izložbu svog odjela, publicira.

Uoči stote obljetnice, 1976. dobivena su sredstva za djelomičnu građevinsku obnovu zgrada Muzeja, publiciran je šesnaesti svečani broj Osječkog zbornika, a svečana proslava i simpozij održani su 15. i 16. XII 1977. godine.

Danas Muzej Slavonije, djeluje intenzivno — publicira i dalje svoj »Osječki zbornik«, izlaže svoje brojne zbirke u stalnim postavima u prizemlju i na prvom katu zgrade na Partizanskom trgu, zbirke su mu smještene i u susjednoj zgradi. Postepeno je jačala izložbena djelatnost, danas uhodana u tematskim izložbama svakog od odjela jednom godišnje. Kompleksni fond, pretežno zavičajnih muzealija, razvrstan je i stručno raspoređen po odjelima Muzeja, to su — Numizmatički odjel, Arheološki odjel, Historijski odjel, Odjel radničkog pokreta i NOP-a, Odjel umjetničkog obrta, Etnografski odjel, Knjižnica, Hemeroteka, Fototeka. Brojni domaći i strani stručnjaci koriste intenzivno sav fond muzealija, uspostavljena je i međubibliotečna zamjena za Osječki zbornik s preko tri stotine institucija u zemlji i još toliko u inozemstvu. Stotinu godina Muzeja u Osijeku dio je povijesti grada, ali i razvitka najstarije naše kulturne institucije u gradu i Slavoniji u modernu stručnoznanstvenu ustanovu. I proslava stote obljetnice Muzeja u Osijeku, 15. i 16. prosinca 1977. godine nastojala je mnogo od ovoga navedenog istražiti, razjasniti i zabilježiti.



Hol upravnog trakta Muzeja Slavonije  
Snimio: Tvrtko Kralik



Ulaz kroz hol Muzeja u Knjižnicu Muzeja Slavonije  
Snimio: Tvrtko Kralik

## ZNANSTVENI SKUP U POVODU 100. GODIŠNJICE OSNUTKA I RADA MUZEJA SLAVONIJE OSIJEK

## WISSENSCHAFTLICHES SYMPOSIUM ANALÄSSLICH DER 100 JAHRE SEIT DER GRÜNDUNG UND TÄTIGKEIT DES MUSEUMS SLAWONIENS IN OSIJEK

Središnji događaj proslavljanja 100. obljetnice Muzeja 1977. godine u Osijeku, bio je ustvari Znanstveni skup organiziran tim povodom.

Predsjednik Općinske skupštine Osijek Ivica Fekete prihvatio je predsjedništvo Počasnom odboru Znanstvenog skupa, uz ostale članove — Andro Mohorovičić, Jozo Petović, Dejan Rebić, Mirko Bojanić, Stanko Dragičević, Vjekoslav Laksar, Josip Harangozo, Petar Anić, Antun Bauer, Danica Pinterović, Ivan Bambir, Franjo Buntak, Ivo Martinac, Emil Spajić. U Organizacionom odboru bili su — Dragutin Singer, Nikola Kosanović, Zvonimir Neuwirth, Ivan Božić, Božo Smoljo, Ivan Vezmarović, Nikola Mak, Zvonimir Ivković, Magda Biglbauer, Živko Sekulić.

Odbor za Simpozij sačinjavali su — Dušan Plećaš, Nikola Kosanović, Stanislav Marijanović, Pavle Blažek, Ida Horvat, Vesna Burić i Hermina Gerike. Svečano otvorenje održano je u Domu JNA i prostorima Muzeja Slavonije na Partizanskom trgu, dok je radni dio Simpozija održan u svečanoj velikoj dvorani Općinske skupštine Osijek u Cesarčevoj i u Klubu ljubitelja filma.

### PROGRAM = PROGRAMM

Pokroviteljstvo Općinske skupštine Osijek

Muzej Slavonije  
priredio je

### ZNANSTVENI SKUP U POVODU 100. GODIŠNJICE OSNUTKA I RADA MUZEJA SLAVONIJE OSIJEK

u Osijeku, 15. i 16. prosinca 1977. godine

15. XII 1977.

Svečano otvorenje Znanstvenog skupa

Pozdravna riječ Dragutina Singera, predsjednika Savjeta Muzeja Slavonije

Ženski zbor »Božidar Maslarić«, zborovođa D. Repar

L. V. Beethoven »Himna vječnog života«; M. Apih »Bilećanka«; M. Dimitrijević »Kolovrat«; umjetnička obrada D. Repar »Druže Tito naš maršale prvi«

Pozdravna riječ Ivica Fekete, predsjednika Općinske skupštine Osijek

Saopćenje: 100 godina djelovanja Muzeja Slavonije, Nikola Kosanović, direktor MSO

Predaja povelja, plaketa, diploma i priznanja Muzeja Slavonije

Otvorenje izložbe »100 godina djelovanja Muzeja Slavonije« u prostorijama Muzeja Slavonije.

16. XII 1977.

Predsjedavaju: I. Mirnik, J. Todorović, D. Pinterović

MIRKO BULAT (Osijek): Materijalne osnove prehistorijskih kultura Slavonije

BOGDAN BRUKNER (Novi Sad): Prilog utvrđivanju zapadnih granica rasprostriranja vinčanske grupe

NIKOLA TASIĆ (Beograd): Teritorijalno, hronološko i kulturno razgraničenje daljske i bosutske grupe

STOJAN DIMITRIJEVIĆ (Zagreb): Sporni kronološki problemi eneolita južne Panonije

EMIL SPAJIĆ (Osijek): Problematika keltskog fenomena u istočnoj Slavoniji

JOVAN TODOROVIĆ (Beograd): Autohtona komponenta u latenskoj kulturi našeg Podunavlja

OLGA BRUKNER (Novi Sad): Distribucija rimske keramike u istočnoj Slavoniji i uticaj na njen razvoj

EDIT B. THOMAS (Budimpešta): Keramička radionica u Mursi iz ranocarskog perioda

IVA MIKL-CURK (Ljubljana): Prispjevke preučavanja rimske keramike za spoznanje preteklosti

DANICA PINTEROVIĆ (Osijek): Katančić, inicijator istraživanja antičke Murse

IVAN MIRNIK (Zagreb): Skupni nalaz zlatnog i srebrenog novca iz Virovitice 16. i 17. st.

DUBRAVKA SOKAČ-ŠTIMAC (Slavonska Požega): Arheološka istraživanja Muzeja Požeške kotline

Predsjedavaju: B. Vranešević, I. Karaman, D. Plečaš

NIKOLA KOSANOVIĆ (Osijek): Evolucija naselja u Slavoniji

IGOR KARAMAN (Zagreb): Slavonsko seljaštvo i plemstvo u doba kasnog feudalizma (1700 — 1848)

MILENKO PATKOVIĆ (Osijek): Izbori za hrvatski sabor 1890. u Osijeku i pobjeda opozicionog kandidata dr Dragutina Neumanna

BRANISLAV VRANEŠEVIĆ (Novi Sad): Kulturno-umetnički život u Osijeku u prvoj deceniji posle prvog svetskog rata

STANISLAV MARIJANOVIĆ (Osijek): Đačke književne družine u Osijeku 1865.

VLADO HORVAT (Vukovar): Memorijalni muzej Lavoslava Ružičke u Vukovaru povodom 90-godišnjice rođenja

MARIJA MALBAŠA (Osijek): Analiza osječke bibliografije

VESNA BURIĆ (Osijek): Knjižni fond kao odraz društveno-kulturno-obrazovnih prilika na primjeru stručno-znanstvene Knjižnice Muzeja Slavonije

GEORGIJE JAKŠIĆ (Osijek): Pisci ilirizma u Osijeku

PAVLE BLAŽEK (Osijek): Osnivanje Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku i odjeci u časopisima toga vremena

Predsjedavaju: D. Gucunski, P. Vasić, A. Bauer

DIANA SAMARŽIJA-VUKIČEVIĆ (Zagreb): Neki stilsko-tipološki problemi arhitekture kasnog srednjeg vijeka u Slavoniji

IVY LENTIĆ-KUGLI (Zagreb): Slikarstvo Slavonije u 18. st. izvan muzejsko-galerijskih ustanova

IVO LENTIĆ (Zagreb): Osijek — središte zlatarstva Slavonije u 18. stoljeću

ANĐELA HORVAT (Zagreb): Pregled umjetnosti Slavonije u doba klasicizma

PAVLE VASIĆ (Beograd): Likovni izvori o Hrvatima u Tridesetogodišnjem ratu

OTO ŠVAJČER (Zagreb): Portretno slikarstvo u Osijeku u 19. stoljeću

MARIJANA SCHNEIDER (Zagreb): Slikar Josip Franjo Mücke u Zagrebu

ANTUN BAUER (Zagreb): Osnivanje Galerije umjetnina u sklopu Gradskog muzeja u Osijeku

JELICA AMBRUŠ (Osijek): Djelovanje Galerije umjetnina Osijek od osamostaljenja do danas

BRANKA BALEN (Osijek): Profil fundusa Galerije umjetnina Osijek danas

GABRIJELA ŠABAN (Zagreb): Obnova zavjetnog spomenika protiv kuge u Osijeku

SLOBODANKA BURAZIN (Osijek): Pedagoška uloga Muzeja Slavonije

Predsjedavaju: I. Jurković, J. Radauš, E. Spajić

ĐURO ŠAROŠAC (Mohač): Hrvatske etničke skupine i Srbi u Baranji

ALICE GABORJAN (Budimpešta): Ženska nošnja mađarskog stanovništva u slavonskim selima

JELKA RADAUŠ (Zagreb): Slavonski narodni ponjavci i antikna građa

IVANA JURKOVIĆ (Našice): Ručnici našičkog kraja

IVICA ŠESTAN (Đakovo): Predodžba o vukodlaku u vjerovanju naroda Đakovštine

LAZAR STOJNOVIĆ (Osijek): Prilozi etnološkim istraživanjima u Slavoniji u 19. st.

PAULA GABRIĆ (Zagreb): Felix Lay — poznavalac i sakupljač narodnog rukotvorstva

DURO RAUŠ (Zagreb): Rezultati dvanaestogodišnjih (1966 — 1977) istraživanja i kartiranja šuma Slavonije i Baranje  
VELIMIR ČERIMOVIĆ (Osijek): Spomenici pejzažno-vrtne arhitekture Slavonije i Baranje, njihova zaštita i prezentacija  
DRAGICA GUCUNSKI (Osijek): Relikti »Generalskog vrta« u Osijeku  
DUŠAN PLEČAŠ (Osijek): Kulturno-prosvjetna djelatnost osječkog proletarijata 1867—1914  
ZDRAVKO KRNIĆ (Zagreb): Školstvo i kultura njemačke narodne skupine u NDH  
NADA LAZIĆ (Slavonski Brod): Revolucionarni radnički pokret u Baranji uoči mađarske okupacije 1941. godine  
ŽIVKO SEKULIĆ (Osijek): Podaci o organizaciji intendantske službe i snabdijevanju jedinica NOVJ u Slavoniji 1944—1945.

\* \* \* \* \*

Znanstvenom skupu prethodili su opsežni organizacijski radovi, pozivalo se one koji se stručno i znanstveno bave ovim našim prostorima Osijeka, Slavonije i Baranje. Oda-  
zvalo se i izravno sudjelovalo na simpoziju 48 stručnjaka raznih struka iz zemlje i inozem-  
stva. Neki od pozvanih nisu javno sudjelovali, ali su tom prigodom priložili svoje radove  
za tiskanje u posebnom broju Osječkog zbornika (neki od autora, kasnije dostavivši ruko-  
pise, neznatno su mijenjali naslove svojih radova). Konačnu redakciju rukopisa zaključili  
suo s godinom 1980. (ranije i kasnije pristigli rukopisi usaglašeni su s tom vremenskom  
odrednicom). Nakon recenzija dr Nikole Strajnića i dr Georgija Jakšića 1982. godine, objav-  
ljujemo ukupno 41 stručni i znanstveni rad u povodu 100. obljetnice Muzeja u Osijeku  
(pet autora već jesu ili će publicirati svoje priloge drugdje, tako da u tim slučajevima  
objavljujemo sažetke, uz bibliografske podatke o mjestu tiskanja).

Današnje uredništvo je, stjecajem okolnosti, treće uredništvo ovog XVII broja Osječ-  
kog zbornika. Od siječnja 1983. godine glavni urednik je mr Vesna Burić, a Uredništvo  
sačinjavaju Mirko Bulat, Vesna Burić i Ida Horvat. Stoga današnje uredništvo ne može  
preuzeti odgovornost za sadržaj i stručne dosege mnogobrojnih i raznovrsnih stručnih i  
znanstvenih priloga koje ovdje objavljujemo, već tu odgovornost preuzimaju za svoje pri-  
loge isključivo autori osobno.

(travnja, 1985.)

---

## SAOPĆENJA ZNANSTVENOG SKUPA

## BEITRÄGE VON WISSENSCHAFTLICHEN SYMPOSIUM